

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No. 45

KAINA 5c

PENKTADIENIS.

CLEVELAND, OHIO

LAPKR.-NOV. 8, 1929

VOL. XIV (14-TI METAI)

Sugavo dar du Plečkaitininku

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Meksikoj sustreikavo 300 Fordo dirbtuvės darbininkų. Dirbtuvės vedėjai atsisako pripažinti uniiją ir pasirašyti kolektyvę darbo sutartį, kaip reikalauja naujas valdžios įstatymas.

Gastonia, N. C. — Suimta dar 16 ypatų sąsąsėje su nužudymu streikerės Wiggins, kuri su komunistais ir jų mitingą važiuo. Teismas pirmiau suimtus paleido, bet tyrinėjimą varo toliau.

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Green išsiuntinėjo atsisaukimus į 105 darbo uniijų prezidentus suvažiuoti Washingtono Lapk. 14 d. apkalbėjimui ir išdirbimui planų įtempto organizavimo. darbininkų pietinėse valstijose. Tas reiška komunistai gaus nešdintis su savo kromu.

Anglijai gresia angliakasyklų krizis, gali sustoti anglies kasimas. Angliakasių organizatoriai sako kad bile dieną gali darbininkai išeiti streikant.

Anglija turi bėdos su savo angliakasiais. Šalis neturi kur anglies dėti, nes darbininkai per savo uniiją kontroliuoja kasyklų darbą ir algas, ir anglis yra brangesnė negu ją gali parduoti Vokietija ir Belgija.

Net toks MacDonald, socialistas premjeras, yra pareiškęs: "Darbininkų šventą pareigą yra iškovoti sau didesnes algas", lyg būtų koks paprastas žmogelis be supratimo kad nėra kur tos anglies dėti, jeigu už aukštas algas bus iškasama.

Reikia kitaip dalyką su tvarkyti, ne tik iškovoti didelės algas, o paskui laikyti kasyklas uždarytas.

Pati MacDonaldo darbininkiška valdžia susiduria su angliakasių kriziu, ir gali vėl būti iš vietos išmesta kada darbininkams nieko nepagelbės.

Zadėjimas darbininkų buvį pagerinti ir išsėjimas yra du skirtingi dalykai.

Radio iš Europos. Trumpu laiku Amerikoje radio klausytojai galės girdėti reguliarius radio programus iš Europos.

VĖL TERORISTAMS NEPAVYKO

(Lietuvos Pasiuntinybės telegramas "Dirvai")

Washington, Lapk. 5. — Elta praneša kad Lapkričio 2 d. Lietuvos policija sulaukė du Plečkaitininku — Virenską ir Bielauką, kurie atvykę iš Vilniaus apsisotojo Vievėje. Jiedu turėjo literatūrą, keturis revolverius, dešimt granatų, pagaro mašiną.

Sulaikytieji prisipažino kad jų atvykimo tikslas buvo išplatinti prieš Lietuvos vyriausybę literatūrą, susprogdinti karininkų Ramovę Kaune ir kriminalinės policijos įstaigą.

Nurodymus ir pinigų gaudavo iš Paplausko.

Nuo Redakcijos: Nežiurint desperatiškų Lenkų ir jiems pasidavusių mūsų išgamų pastangų, nežiurint moralės paramos (o gal ir finansinės) kokią tuli mūsų laikraščiai Amerikoje teikia, Plečkaitininkams vis nepavyksta Lietuvoje sukelti teroro kokį jie nusiūsti sukelti: vis pakliuva ir kaipo išdavikai ir niekšai žuista.

Apie juos remiančią mūsų spaudą tiek galima pasakyti: gaila tų kriminališkų pamišėlių, kurie talpina tų teroristų rezoliucijas, reikalavimus, raportus iš jų "kongresų", ir laukia išvertę akis ar kurią dieną jie įsibrovė į Lietuvą ne nužudys kokį žymesnį valdžios žmogų.

Ir gaila dar labiau todėl kad jie neturi stipresnių smegenų pagalbui kad reikėtų, jeigu jau nori teroru, patiems stengtis tai padaryti ir užėmus (jeigu pasiseks, arba per jų draugus, valdyti). Jie nori kad viskas tektų Lenkijai.

VULKANAS UŽMUŠĖ 21 YPATĄ

Guatemaloje, Centralinėje Amerikoje, vulkano Santa Maria išsiveržime užmušta 21 ypata. Suvirš 300 žmonių neteko savo pastogių.

9 užmušta. Algiers, Afrika. — Automobilui susimušus su autobusu užmušta 9 ypatos ir 14 sužeista.

SUMIŠIMAS LENKŲ SEIME

Varšava. — Pilsduskis su 80 oficerių nuėjęs į Lenkų seimą sulaukė sesijos atidarymą. Mat, seimo atstovai pradėjo labiau neremti Pilsduskio ir premjero Switalskio politikos.

SULAIKYTAS NUODINGOS DEGTINĖS DIRBĖJAS

New York. — Italas Licenziata, kuris devyni metai atgal, kaip tik prohibicija inėjo galėn, pagaminęs degtinės užnuodino 102 gėrikus ir pabėgo nuo teismo į Kanadą, dabar tapęs suarastas nuteistas 18 metų kalėjimo.

Jo pagaminta degtinės išplatinta Naujojo Anglijos prieš Kalėdas 1919 m., ir 102 mirė nuo jos.

VEJA KARALIENĖ IŠ PALOCIŲ

Berlinas. — Rumanijos našlė karalienė Marė sulaukia to kas atsitinka ir kitoms našlėms kada vaikai užima valdyti. Jos vyrui mirus, sostas teko valdyti šešių metų vaikučiui, jos sunaus sunui, nes sunus neteko teisės prie sosto veliau pamedamas savo aukštos kilmės pačią, o išbėgdamas su paprasta mergina.

Norėdama tvarką turėti kaip jai patinka, Marė reikalavo sau vietos prie trijų dabar šalį valdančių vaikų, čio vardu, bet ji tos teisės negavo, ir prasidėjus kivirčiams ją metama iš palocių. Vaikučio karaliaus motina savo anytai neduoda giliuot. Syki Marė rado nekuriuos savo baldus išmestus iš kambario.

VOKIEČIAI-LENKAI SITAİKĖ

Berlinas. — Vokietija ir Lenkija pasirašė sutartį, sureguliuojančią žemės ir kitokio turto savininkystę Lenkų karidoriuje ir Silezijoje, kurią Lenkai nuo Vokiečių užgrobė.

Lenkai atsiskė teisų išpirkti Vokiečių ukes Lenkijoje mirus dabartiniams jų savininkams. Lenkija taipgi prižadėjo nepardavinėti Vokiečių nuosavybės, kurią Lenkai užgrobė po karo.

Vokietijoje, orlaivio nelaimėj užsimušė 6 pasažieriai.

ŽUDYMAS RUSIJOJE NESILIAUJA

Maskva. — Keturiolika ypatų nuteista sušaudymui Lapkričio 2 d. komunistų užsimojime išnaikinti "kulakus" (turtungus ūkininkus), kurie priešinosi atiduoti savo ukas komunistų kontrolei. Nuteistieji yra 11 ūkininkų, du popai ir 1 cerkvės tarnas.

Penzoy buvo šitoks atsitikimas: trys "kulakai" nuteisti sušaudyti už padėgimą 20 komunistų kontroliuojamų ūkių. Tose ukėse sudegė dešimts gyventojų.

RUSŲ-CHINŲ MŪSIS

Londonas. — Gauta žinių iš Tokio kad Mandžurijoje įvyko kitas smarkus mušis tarp sovietų ir Chinų karių. Sovietų kariumenė pasivarė 60 mylių Sungari paupiu tolyn nežiurint didelio Chinų atsimušimo.

TRYŠ PABĖGO IŠ KALĖJIMO

Columbus, O. — Iš valstijos kalėjimo, sumušę sargą, pabėgo trys kaliniai apsiginklavę kulkosvaidžiu. Bėgant vienas tapo peršautas ir kalėjimo ligoninėje ant rytojaus mirė. Visi trys kriminalistai nuteisti ilgiems laikams. Nušautas kalinis buvo atsiųstas visam amžiui už žmogžudystę. Jie išsiplovė skylę sienoj tvirtai saugojamų skyriuje.

MOTINA SUIMTA UŽ VAIKŲ MIRTĮ

St. Louis, Mo. — Mirus trijų metų amžiaus dvynukam nuo nuodų ir kitiems dviem vaikam mirtinai sergant, tapo areštuota motina, 24 m. amžiaus, kuri įtariama vaikų nunuodijime. Jos vyras, kuris gydytojai sako yra menkos sveikatos ir nedirba, nors buvo ilgai klausinėjamas, paleistas.

MILJONAI AVIACIJAI

Amerikos milijonieriai Guggenheimai, tėvas ir sunus, vėl paskyrė \$500,000 aviacijos vystymo reikalui. Jie pirmiau yra paskyrę aviacijos plėtojimo fondą \$4,000,000. Jie įsteigė orlaivininkystės mokyklą ir kitokius dalykus.

Trys užmušta. Austrijos traukinio nelaimėj užmušta trys ypatos.

SUDEGĖ 4 YPATOS

Chicago. — Angelina Matjevičienė kurdama pečių užpylė kerosino, kuris eksperimentui uždegtas, ir ji pati nuo žaidimų mirė. Tėvas lengvai apdegė, o kitas vaikas sunkiai apdegęs paimtas ligoninėn.

\$20,000,000 OPEROS NAMAS

Chicago. — Lapkričio 4 d. buvo atidarymas naujo operos namo, kuris, kaip išsireiškė milijonierius ir kurėjas tos įstaigos Insull, yra "Chicagiečių dovana Chicagai ir pasauliui", ir ne bile kokia dovana, nes pastatymui išleista \$20,000,000. Atidarymo vakarą dalyvavo svečių iš New Yorko ir iš kitų miestų.

Operos vidus turi 3,471 sėdynę. Atidarymo vakarą dainuota Verdi opera "Aida", viena iš didžiausių ir puikiausių operų, turinti Egiptišką pagrindą.

Pats operos budinkas yra 42 aukštų, kurio pabudavojimui surinkta medega iš visų pasaulio kampų. Sudėta visos inžinerystės ir architektūros genialiskumas koks tik buvo galima sutuokti.

Opera pastatyta ant bizniško pamato ir bus vedama taip kad pati apsimokės, ko iki šiolei jokia opera neįstengė.

RUSIJOJ STOKA MAISTO

Maskva. — Derlius šymet buvo prastas ir prasidėjo apsirėikšti stoka maisto. Iš tos priežasties įsakyta apmažinti svečių skaičių Maskvon Lapkričio 7 d. minėjimui 12 metų komunistų revoliucijos.

Maskvos srities sovietas gavo įsakymą apmažinti delegaciją į iškilmes nuo 8,000 iki 3,000 galvų, nes Maskvoj nebusiama gana maisto 8,000 svečių pašerti.

1927 METAIS MILJONIERIŲ BUVO DAUGIAUSIA

Iš mokamų valdžiai takų nuo ineigų už 1927 metus pasirodo kad Suv. Valstijose 1927 metais buvo 290 žmonių, išsimėčiusių po 23 valstijas, kurių metinės irgeigos viršijo po \$1,000,000. 11 iš jų turėjo ineigų po virš \$5,000,000.

33,695 ypatos turėjo metinių ineigų pervirš \$50,000.

TRAUKINIS UŠMUŠĖ 9 YPATAS

Osceola, Ind. — Automobilu važiuojant per gelžkelio bėgius, užlėkus traukinio nakties laiku užmušta devynios ypatos, keturi iš jų jaunamečiai. Vaziavo sušigrudę visas desėtkas, kulkis išliko sunkiai sužeistas. Ant bėgių stovėjo užvažda ir buvo automatiškai signalas, todėl neaišku kodėl šeimos tėvas leido si važiuoti nesustodamas.

Šeši iš jų buvo taip sumalti po traukinio kad nebuvo galima pažiūti kuris tėvas, kuris motina ir kiti.

ŽMOGŽUDYSTĖS LIE-TUVOS KAIMUOSE

Kaipo atbalsį į kitų laikraščių platų rašymą apie Pral. Olšausko teismą ir jo darbą, "Lietuvos Darbininkas", krikščionių laikraštis, patalpina sekantį gana žingeidų straipsnį:

"Ko ne kasdieną tenka skaityti mūsų laikraščiuose apie šiurpulingas žmogžudystes mūsų sodžiuose. Beveik nėra tos savaitės kad nebūtų kokio baisaus kraujo praliejimo tai viena, me tai kitame šventos Lietuvos kampelyje. Čia dukutė sukapojo motiną, čia motina pametė kiaulėms savo kūdikį, čia žmona norėdama greičiau gauti žentą užmuša vyrą, pakasdama jo lavoną kur darže; čia vėl kur išryto randama išpjauta visa šeima, ir tt.

"Be perdėjimo galima sakyti kad mūsų sodžiai žmogžudysčių skaičium ir žiaurumu peršoka kai kuriuos didelius kitų valstybių miestus. Galima net drąsiai tvirtinti kad tokių žmogžudysčių kokių pasitaiko mūsų kaimuose atsitinka gana retai pačiuose didžiausiuose pasauliniuose miestuose. Deja. Tiek sodžiuose tiek visuomenėje pro tokių šiurpulingus reiškinius praeina tarsi užmerkto akim. Užmušimai ir kitoki būdai liški reiškiniai sodžiuose yra tiek dažni kad jie visai menkai tejaudina ir pa sodžiu ir visą visuomenę. Jie tarsi virto kasdieniniu reiškinium ir del to, matyt, nežadina nei pasibaisėjimo nei gailėsčio jausmų. Lyg ir apsirasta su jais.

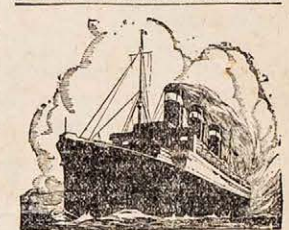
"Vienų įžymesnių šiurpulingų užmušimų mūsų sodžiuje, įvykusių pastarais laikais, reikia laikyti Kucinių šeimos išžudymą Kuturių kaime, Jurbarko valsčiuje. Išžudymas įvykęs del to kad žudytojas, Kazimieras Kucinas, buvo nepatenkintas tėvo palikto ukio pasidalinimu. Del to jis paėmė brauningą ir namie, kambaryje nušovė savo tikrą motiną ir du brolius. Atlikęs šitą baisią žudystę užmušėjas likusiai šoviniams pats nusišovė.

"Vienų mostelėjimu, nušautus dorovinės pusiausvūros, atimta brangi keturių

žmonių gyvybė. Ir atimta kam? O gi tikrai savo motinai, broliams ir sau pačiam.

"Turbut žemė giliai sudrebėjo kada nuo sunaus rankos negyvai pagriuvo motina, kuri ji skausmuose gimdė ir varguose augino. Ir ištikro, kas, kokios begalinės prapulties jiega galėjo pakelti sunaus ranką kad nužudytų savo motiną, du brolius ir save patį? Nagi nepasitenkinimas tėvo palikto turto padalinimu. Mat, padaryta ne taip kaip 'aš noriu'.

(Tąsa ant 7-to pusl.)

Praleiskit
Kalėdas
LIETUVOJ

Dvi Svenčių Ekskursijos

Pasaulio Didžiausias Garlaivis
S. S. LEVIATHAN
plaukia tiesiog į Cherbourg ir Southampton
GRUODZIO 7 d.
Asmeniškai vadovaujant
p. Jos. Turck.

S.S. George Washington
Plaukia tiesiog į Plymouth, Cherbourg ir Bremen
GRUODZIO 12 d.
Asmeniškai vadovaujant C. W. Schreiber ir W. Schuckman.

ISSIRINKIT bet kokį šių, pasaulį pagarsėjusių laivų ir Jus atvyksit į savo tėvynę laiku, dalyvaut Kalėdų šventės.

Pirkit iš karto bilietą į ten ir atgal ir bukit užtikrinti sugrįžimui. Mes jums padėsime išpildyti sugrįžimo leidimus.

Platesniu informaciją ir specialią ekskursijos kainą, klausit savo vietinio agento ar rašykit tiesiog į:

UNITED STATES LINES

Hotel Cleveland Bldg., Cleveland 45 Broadway, New York City

CUNARD LINIJA LIETUVON

Greičiausi plaukimai per okeaną pasauliui. Išplaukimai iš New Yorko į Southampton kas šešėdi vieną iš mitžinių ekspresinių laivų

BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

o paskui sausžemių į Kauną. Pamatykit pakelti Londoną. Taipgi tiesiai į Londoną kas penkis laikus, alieju varomi laivai. Trečios klesos laivakortės į abudu galu iš New Yorko į Kauną 2303 ir brangiau. Atskiri kambariai, erdvi vieta, geras naminis valgis, mundažas patarnavimas. Del kitu informaciją klausite bile Cunard Agento, arba rašykit pas:

CUNARD LINE

1022 Chester Ave. Cleveland, Ohio

Korespondencijos

PITTSBURGH, PA.

Carnegie medaliai už pasiūlymus gyvastis gelbstint, Carnegie Hero Fondo komisija išdalino du sidabrinius ir 49 bronzos medalius už pažymiausius kitų gyvasių gelbėjimo darbus.

Devyniolika iš tų narsuolių patys neteko gyvasių. Aštuonių iš jų šeimynoms paskirta pensijos bendrai sudarantis \$7,080 sumą; metus. Kitų aštuonių šeimynoms paskirta pensijos bendro sumoj \$4,800.

Devyniuose atsitikimuose paskirta \$14,400 mokslo tikslams pasiūlymams. Kituose 20 vertimų atsitikimų paskirta \$17,500 dovanų pinigais.

Abu sidabriniai medaliai dovanota ypatoms kurios išgelbėjo skėstančius. Vienas medalis teko merginai, studentei, kuri išgelbėjo skėstančią moterį; antras vyrui, kuris pats prigėrė gelbėdamas moterį, kuri išgelbėta gyva.

Dovanų išdalinimas apima plačią Ameriką, ne Pittsburgho sritį, tik čia yra to fondo buvynė.

Baudimas kriminalistų. Allegheny apskritis pasiryžusi apmąžinti prasižengėlių kriminalistų skaičių ir taip užsėdo ant jų kad kuris tik atrandamas kaltu gauna knodidžiausias bausmes.

Teisėjai per Spalio mėnesį perleido 507 bylas, kuriose atrasti kaltais gavo bendrai 831 metų kalėjimo.

Per Rugsėjo mėnesį bausmių buvo duota 472 metai.

Komunistai smerkia policiją. Pat Devine, komunistų organizatorius, pereiną savaitę laikytas komunistų mitingė viešai nusmerkė Arnold, Pa., policiją, kuri suardė komunistų mitingą, neduodama laikyti prakalbų. Keturi komunistų vadai ten buvo areštuoti kaip betvarkės kėlėjai už nerimą sudaryti viešo mitingo. Policija pasakė kad "komunistai Arnoldė nekalbės".

Mitingą jie organizavo paminėjimui 12 metų Rusijos revoliucijos ir paagitavimui už komunistų kandidatų į Arnoldo miesto valdybą.

Bulvės brangesnės. Geresnės rusijos Pennsylvanijos valstijos bulvės parsiduoda po 25 iki 30 centų.

brangiau nuo bušelio. Šią vasarą bulvių derlius buvo daug geresnis negu pernai.

Šios savaitės pirmadienį ir naktį į antradienį Pittsburgho srityje automobilių nelaimėse užmušta 5 ypatos.

Prasidėjus m e d ž i o k l e i pereitą savaitę iš pirmos viena diena sutiko mirtį trys ypatos, daugybė sužeista.

Užmuštas kasykloj. Nick Ročowski, 18 m., iš Blythesdale, užmuštas kasykloje nukritus šmotui akmenio nuo kasyklos lubų.

Sugavo plėšikus. Netoli Harmar miestelio kelyje su laikyta du jauni plėšikai, abu iš Bairford, Pa., kurie prisipažino prie aštuonių pastaru laiku papildytų vagysčių ir apiplėšimų.

McKees Rockse uždaryta Peoples State Bank kada valstijos inspektoriai rado knygoje \$60,000 nedateklių. Banko kasierius, Sembrot, pasišalino, bet buvo surastas Pittsburgho viešbutyje ir nugabentas į ligonbutį.

Pamišėlio darbas. Tulas Clarence Rowe, 39 m., iš Wilkinsburg, suimtas po terorizavimo žmonių ant Federal ir General Robinson gatvių, kur išsitraukęs revolverį norėjo visus išsaudyti. Visiems pasišalinus jis sugriebė 9 metų mergaitę, Katrę Pateriškiutę, ir pastatęs veidu prie sienos taikė šauti. Tuo tarpu iš vidaus jį pamatęs namo savininkas prasidars duris suriuko liautis, už ką pamišėlis šovė į jį, bet nepataikė, o mergaitę tuo tarpu pabėgo. Pašaukta policija ją nepilnaprotį suėmė.

Važinėja blogais automobiliais. Inėjus galėn įstaty neduodama laikyti prakalbų. Keturi komunistų vadai ten buvo areštuoti kaip betvarkės kėlėjai už nerimą sudaryti viešo mitingo. Policija pasakė kad "komunistai Arnoldė nekalbės".

Mitingą jie organizavo paminėjimui 12 metų Rusijos revoliucijos ir paagitavimui už komunistų kandidatų į Arnoldo miesto valdybą.

Waynesburg, Pa. — Del blogos sveikatos, nusišovė Dr. S. Ullom, 48 metų.

Susidegino. Pasiilgęs savo tėvynės ir negalėdamas užsidirbti pinigų grįžimui atgal, Graikas Samuel Tsi-

kounio, 42 m., iš Ambridge, apvilgė savo rubus gasolinu ir padegė. Apdegė visas jo kunas, taip kad po kelių valandų ligonbutyje mirė.

Scranton, Pa. — Plains miestelio mokytojų streikas pasibaigė kada sutikta užmokėti užvilktas mokesčius, kurių viso buvo \$170,000 sumoje.

DAYTON

Balius. Lapkričio 2 d. įvyko parapijos choro kaukių balius, kuris finansškai pavyko gerai. Vietos lietuviai skaitlingai atsilankė, ir visi išvien maišėsi ir linksminosi, seni ir jaunieji, grojant smagiam Sakalo orkestrui.

Parapijos choras susideda iš jaunuolių, vadovaujamas F. Ambrozaičio. Choras ne vien bažnyčioje gieda, bet dalyvauja su dainomis ir perstatymais Lietuvos vakaruose.

Rusų choras patiko. Lapkričio 3 d. N. C. R. mokslo laidės name įvyko koncertas Rusų Simfoniško Choro, po vadovystę Basile Kibaličio. Didžiulė salė prisipildė publika pilnai, atsilankė būrelis ir Lietuvos dailės mylėtojų. Choras visas dainas dainavo Rusiškai; balsai vyrų ir moterų taip puikiai suharmonizavo, kad malonu klausyti. Publika buvo galima sakyt kaip užhipnotizuota tokiu dainavimu. Po kožno dainavimo už garsingi plojimai.

J. A. U.

CHICAGO, ILL.

Komunistus persekioja. Dvidešimts du komunistai traukiama atsakomybėn už pereiną Liepos mėnesį bandymą laikyti Grant parke mitingo be policijos leidimo. Tarpe jų yra ir Lietuvos, Antanas Bimba, tas žinomas blevyzga.

Septyni iš tų 22 areštuoti ir laikomi kalėjime, negalėdami gauti užstato pasiūlosavimui iki teismo.

Kiti slapstosi, bet jų advokatas sako kad jie pasiduos policijai kaip greitai gaus užstatus.

Komunistai gudrus, žino kad slapstydami negali nei važinėti ir aukų rinkti, o kai po užstatu išeis ir lauks teismo, kuris gal bus visai nereikšmingas, arba nubaus užsimokėti tik po penking, iki teismo šauks, rėks kad kapitalistai persekioja "darbininkus", ir kaip "kapitalizmo aukos" galės gerai prisipinigauti.

Darbininkams persergėjimas: neduokit aukų tiems šarlatanams ginti, nes jie gal bus nubausiti po kelis dolarius, o iš jūsų ruošiasi ištraukti šimtus dolarių. Iš jūsų aukų gyvendami, apsisukę vėl suruoš kokį kermonių kad vėl juos areštuotų, ir taip jus išnaudoja.

Kor.

J. A. URBONAS
534 Michigan ave. Dayton
užlaiko visokius
LIETUVISKUS REKORDUS.

NAUJAS MILŽINAS BUDINKAS

Prie pragarsėjusių New Yorko milžinų budinkų pridėta naujas Western Union budinkas, kuris atsižymi savo spalvomis.

Tas naujas didžiausias pasaulyje telegrafo budinkas sudarytas iš lauko iš devyniolikos skirtingų spalvų ir žymiai skiriasi nuo kitų milžinų, kurie išrodo pilki.

Budinko vidus dar neišbaigtas, bet iš lauko bus sintis pasaulinis telegrafo centras saulės šviesoje atspindi savo spalvomis taip kad tūkstančiai žmonių to didmiesčio gatvėse, ir laivuose upėse, kasdien žiūri ir stebisi iš jo.

Budinkas prasideda raudonai rudas iš apačios, ir aukštyn į viršų plytos eina šviesesnės ir šviesesnės iki 24-to aukšto, kur pats viršus yra skaisčios ružavos spalvos. Spalvos yra taip sulietos kad akia negalima patėmyti kur jos keičiasi kas 29 pėdos.

Didesnė negu Woolworth budinkas, ta nauja budavonė, apimanti plotą nuo Hudson upės, Worth ir Thomas streets ir West Broadway, yra tokia masyvė kad jos 371 pėdų aukštis nėra taip žymiai patėmyjamas kaip kitų plonųjų budinkų greita stovinių.

Budinko išlaukio spalvų sutvarkymas buvo jo architektų naujas pasidrasinimas įvesti ką naujo.

Visas to budinko grindų plotas yra 1,040,478 ketvirtainės pėdos, o naudoti galimas plotas yra 729,035 pėdos, kuomet Woolworth budinkas turi 538,933 ketvirtainės pėdas išnuomavimui. Western Union budinkas turi 15,774,490 kubiškas pėdas vietos kuomet Woolworth budinkas turi 13,200,000 kubiškų pėdų.

Šis budinkas, pilnai įrengtas operavimui, kainuos apie \$13,500,000. Jame sutilps apie 7,000 Western Union darbininkų, o iš pat atidarymo dienos jau dirbs jame 4,000 darbininkų.

Visi departantai pradės veikti apie Sausio 1 d.

Operavimo kambariai apsupinti specialėmis akustikos (garso kontroliavimo) lubomis, ventilacijos sistema turi 370 arklių spėkos motorą, specialė laboratorija įrengta palaikymui vienodos temperatūros ir oro drėgnumo, taip kad budinkas bus moderniausias ir įrengtas paskiausiais mokslo pagrindais.

Budinko apatiname gyvenime įrengta auditorija su 980 sėdynių. Ją naudos kompanija savo darbininkų pamokoms, paskaitoms, žaislams ir kitiems tikslams. Įrengiama valgykla kafetėrija, kurioj per dieną galės pavalgyti 5,000 ypatų. Turės taipgi didelę gimnastikos salę su visais įrengimais, savo darbininkams.

Iš budinko išeina 25 linijos vielų, susijungiančios su 60 mylių linijų puo New Yorko gatvėmis. Pačiame budinke bus 10 mylių ilgio linijų.

PASTABUKĖS

Rašo žinučių Rinkėjas.

Socialistai, taip labai garbinę išgamą Plečkaitį ir taip uoliai gynę kuomet Lietuviai jį smerkia, staugėmė ir patys neva smerkti, ir norėdami nukreipti visuomenės akis nuo savęs, rodydami savo ilgą pirštą į Plečkaitį vadina jį Voldemaro agentu.

Klausimas, kodel socialistai tik dabar draugą ėmė neva smerkti? Todel kad Plečkaitis neatlikęs savo užduoties, nelaimingai pakliuvo į Vokietijos policijos nagus ir tuomi atidengė socialistų slapto korpusą. Jeigu Plečkaitis būtų atlikęs savo užduotį, nužudęs Voldemarą ir laimingai grįžęs į Vilnių, kur jo kamratų socialistai išsižioję laukė kaip karžygio sugrįžtant, tai Plečkaitis dar labiau būtų garbinamas, nežiurint kad socialistai žino jog jis seniau buvo valdžios agentas.

Buvus kada tautišku laikraščiu "Sandara" šiandien labai mažai kuo skiriasi nuo komunistų, o su socialistais taip godžiai gaudydama Lenkų paleistus melus šmeižtus ant Lietuvos, gieda tas pačias gadzinkas iš Lenkiškos kantičkos.

Pas tuos mūsų žmonelius yra toks demagogiškas nusistatymas kad jeigu ne jų plauko žmonės valdžioje tai niekink ir drabstyk purvais nepaisant kad tas kenkia ir pačiai valstybei.

Lietuvos išgamos socialistai, kurie pabėgė iš Lietuvos ir gavę pas Lenkus šiltą prieglaudą Vilniuje, kuriuos labai remia ir Amerikos Lietuviški socialistai, pagaliaus per savo žioplumą išsidavė kad jie kenkė Voldemarui Tautų Sąjun-

goje kovoti už Lietuvos teises prie Vilniaus ir tuomi nuėmė kaukę visiems mūsų socialistams, parodydami Lietuvį visuomenei tikrai jį socialistų veidą kaip Lietuvos išdaviką. Tą žio-plą pabėgėlių į Vilnių išsidavimą, persispausdino ir Grigaitis, kuris kritiškiausiame Lietuvos momente žodžiu ir raštu varė agitaciją "nei cento Lietuvai".

Maskvos buza lakinami Lietuviai komunistai matomai yra labai išalkę žmonių nekalto kraujo. Kuomet ta mūsų komunistų goveda sužino apie sušaudymą šimtų žmonių Rusijoje, taip gardžiai pradeda laizytis, rodo kad galėtų savo liežuviais pasiekti tą Rusiją pralietą žmonių kraują tai visi sugulę ant pilvų laktų kaip ištroškę šuneliai vandenį, taip jiems malonu jeigu jų carai žmogžudžiai žmones žudo.

Lietuvių išsigimėlis Grigaitis, pasigavęs Lenkų paleistą melą apie Voldemaro pasisavinimą valdžios pinigų, nekrepdamas atidos i Lietuvos Pasiuntinybės užginčijimą, tuoj išpleškino savo "Naujienose" ilgiausią editorialą, kuriame tas proto bankrutas sielodamasis prisimygęs Voldemarą vadina vagim.

Nejaugi ponas Grigaitis pagal savo draugų sprendžia ir kitus?...

"Vilnis" besidžiaugdama kad komunistams užsistojus už juodukus išėjo komunistams ant gero, netyčia išsiplepėjo kad tas ką komunistai geru vadina yra štai kas. Komunistai savo prakalboms, kuriose norėjo išprovokuoti juodukus prieš baltveidžius, niekur negavo salės ir kad biznieriui atsiskakė duoti "Vilniai" apgarsinimus. Tokio gero

niekas komunistams ir nepavydi.

Buvęs kada tautininkas, vėliau nuėjęs pas klerikalus, o dabar glaudasi prie socialistų ir laižasi Grigaičiui, Antanas Rutkauskas, M. D., "Naujienose", lyg desperacijon įpuolęs, sielodamasis ant dabartinės Lietuvos vyriausybės ir sapnuoja apie Lenkes poniutes ir kokius ten ordenus.

Kažin ar tik nereikia tam "Naujienų" peckeliui Antanui gydytojo kad patikrintų jo makaulę...

Tuli Sandariečiai pradeda blaivyti ir matyt savo padarytą klaidą bičiuliaujantis su socialistais, ir vėl šaukia buvusius savo draugus į vienybę.

Vienybė, ypač tautininkams, butinai reikalinga, tačiau ar išniekinti ir purvais apdrabstyti tautiškiau nusistatę Lietuviai sutiks su jais bičiuliautis kol kas labai reikia abejoti.

2c.

Rašant "Dirvai" visokiuose reikaluose prašome įdėti 2c pašto ženklelį jeigu norit gauti greitą atsakymą. Ženklelį nekljuokit laiške, įdėkit liuosą. Iš kitų šalių ženklelių siųst nereikia, nes jie negerai.

PATENTAI

Apsaugokit Savo Idejas

Rašykite atvirai, siųskite visas žinias apie savo išradimą, klauskit patarimų. Reikalaukit "Proof of Invention", knygelę siunčiamą dykai.

Registruojam Trade-Marks

Teisingas ypatiškas patarnavimas. Įsteigta—Su Trisdešimts Metų Patyrimu

E. E. VROOMAN & CO.

195 Atlas Bldg.
Washington, D. C.
Paminėkit "DIRVA" kada rašot.

Didelė žingeidi senoviška apysaka

VARGŠŲ KARALIENĖ

\$1.00

Knygos audimo viršeliuose jau išsibaigė — daugiau po \$1.50 prašome nesiųsti. Skubėkit išsigyti dar likusių po \$1.

Knyga yra didelė, 250 puslapių, ir atiduodama vėl tokia maža kaina kaip ir kitos "Dirvos" leidžiamos knygos—už \$1.00 su prisiuntimu. Kas nori gauti audimo viršeliuose privalo prisiųsti \$1.50. Imkit iki dar yra!

"DIRVA"

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

SUSIVENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia Lietuvių Apdraudos ir Pašalpos organizacija Suvienvyose Valstijose, kurios turtas viršija \$1,000,000.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$375,122.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$413,550.15.

SLA kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai primate nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gauna SLA išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos Skyriai — \$6.00, 9.00 ir 12.00 savaitėj.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street New York, N. Y.

GERB. SPRAGILAS

GERB. SPRAGILO PASIKALBĖJIMAS SU DRAUGU STEPUI

— Ei, Stepai, kur tu bėgi? Sustok, pasikalbėsim.

— Dddrauge, aš neturiu laiko, einu su labai svarbiais reikalais.

— Aš žinau tavo svarbius reikalus: vėl koks darbininkų išnaudotojas atsitrėnkė, neši jam kelis dolarius, o pats žiūrėk su suplyšusiais marškiniais vaikščioji.

— Dddrauge, aš einu į mimimintingą pamatytį sososovietų lakunų, sakė jie šį vvakarą Klyvlande nusileis. Ot tai narsūs vyrai, tik dddarbininkų respublikoj tokių gali būti!

— Tiesą pasakei, Stepai, tik sovietų rojuje tokių narsuolių tegali būti. Kiti lakunai per keliolika valandų apkelpia pasaulį, o sovietų lakunai per kelis mėnesius ejo, kiba jie savo orlaivį nešė, ne jis juos.

— Kkkad būtų iš tavo fafašištiškos Lietuvos atlėkę kas tai džiaugtumeis, o kad iš dddarbininkiškos tėvynės tai tu išjuoki. Ale, dddrauge, fffaktas yra faktas kad jie atskrido ir dabar einu juos pamatyt.

— Tu juos taip matysi kaip matai savo pakaušį. Jeigu jie ir sustotų Klyvlande tai nuvažiuotų pas majorą ar pas kitus žymesnius žmones, tik ne ant Sanklėro. Greičiausia jų komisarai gavo įsakymą iš Bruklino sklepo pasinaudoti proga ir pasipinigaut ant vardo sovietų lakunų.

— Jeigu man netiki tai gagagali eit pats persitikrint, o tada žinosi.

— Aš ir taip žinau kad čia nesustos. Tiek tik tau pasakysiu kad jie vistiek pragarsėjo kaip Lindbergas: šis pragarsėjo savo greitu pasiekimu Europos, o sovietų lakunai negreit. Daugelis karštagalvių Amerikos komunistų pėkšti greičiau iš sovietų rojaus parėjo negu tie lakunai atskrido. Garbė jiems už tai.

— Eik, tu bbbuožgalvi, aš su tavim nenoriu šnekėt.

— Bet palauk, Stepai, pasakyk ką reiškia tas ženklas? — Dddrauge, tai reiškia dddarbininkų sovietų respublikos ženklas. Mat koks ggražas: ant raudono dugno kukukujis ir pjautuvas.

— Klaidingai manai šitaip protaudamas, Stepai. Miesto darbininkams buvo gražu apie lygybę girdėti, nes jie nieko neturėjo, jie tik gavo kada užpuolė plėšė turtingesni namus. Bet iš ukininko atimk jo žemę, jis nei tiek nedirbs kiek dabar dirbo, žinodamas kad jį neteks. Tada, prieten ir ukininkai yra lygūs

komunistai.

— Taip, parodo kad yra proletarijošiai arba jų vardu prisidengę carai ir visokie jų gizeliai, o mintis iš to pjautuvo naudos. Darbininkų kaju keletas komunistų valdo visą šalį, pačius darbininkus ir kaimiečius, bet kaimiečiai laikomi ne kuo kitu kaip baudžiauninkais, vergais.

— Mememeluoji, dddrauge, ten visi yra lygūs ir visi turi lygią laisvę.

— Gaila, Stepai, kad tu neturi progos persitikrint

Draugas Stepas

kokia ten laisvė, o faktams netiki. Žiūrėk kas ten dedasi. Miestų darbininkai nieko gero nepagamina kas būtų naudinga ir neštų šaliai naudą. Viską ko geresnio reikia traukiama iš svetimų šalių. O ukininkai iš kurių visi minta, smaugiami ir šaudomi. Komisarai, nieko nesuprantanti apie laukų žmonių reikalus, nuėję pas ukininkus renka javus miestų šėrimui. Ukininkai negali visko atiduoti, bet už tai turi mokėti kysius komisarams, arba buna sušaudomi jeigu slepia sau gorčių javų daugiau. Kas rudenį komisarai eina į kaimus surinkti javus, atimti iš ukininkų, ko pirma nereikėjo, ir miestai badu nemirė. Kodel dabar reikia prievarta eiti iš ukininkų javus ir galvijus rinkti? Todel kad jie nieko už tai negauna, o turi dykaduonius šerti, už ką jie nei komunizmo nekenčia. Pjautuvas ant raudonos vėliavos yra tik ukininkų vergijos ženklas ir niekad ukininkai tos vėliavos nepamėgs.

— Dddrauge, yra tarp jų visokių bbbuožių kurie nori kapitalus krauti, užtai neduoda darbininkams nieko.

— Ar žinai ką, Stepai, jeigu tiems miestų darbininkams pritrūktų duonos ir vietoj atimt javus iš ukininkų verstų pačius proletarijošius eiti ukininkauti ir jie žinotų kas yra ukininko darbas, o kiti badu dvėstų bet nedirbtų. Tai Zydukai, kurie dabar komisarauja ir kaimiečius šaud.

— Kai atims iš ukininkų jų žemes ir pppadarys lygiai vivivisų bendrus laukus, tada nebus nepasigadinimo ir bus lylylygybė.

— Klaidingai manai šitaip protaudamas, Stepai. Miesto darbininkams buvo gražu apie lygybę girdėti, nes jie nieko neturėjo, jie tik gavo kada užpuolė plėšė turtingesni namus. Bet iš ukininko atimk jo žemę, jis nei tiek nedirbs kiek dabar dirbo, žinodamas kad jį neteks. Tada, prieten ir ukininkai yra lygūs

gelis bus iššaudyti, daugelis komisarų bus nužudyti, ir Rusijos ukiai taip nu-smuks kad reiks šaknelėmis maitintis. Daugelis mūsų žmonių čia Amerikoje dar remia komunistus, yra ir gana turtingi, kurie turi savo namus ir automobilius, bet ant tiek tamsų kad nežino jog komunizmui įvykus viskas būtų iš jų atimta, geresniuose namuose būtų suvaryti gyventi padaužos, o tas kuris nenorėtų savo namo užleisti būtų sušaudytas arba nuvarytas kur į lušną gyven-ti. Apsiverktų šunies ašaromis kada ant rytojaus po revoliucijai ateitų padaužos ir pasakytų kad tas namas ne tavo, automobilis ne tavo, duktė turi eiti gyventi su tokia ar tokiu, pats turi eit dirbt dykai ir tylėt, ir tam panašiai. Tas viskas Rusijoje įvyko, bet randasi tokių tamsuolių kurie mano kad ir jiems tas reikalinga.

— Dddrauge, visur turi įvykt lygybė, ir taip stosis.

— Plėšikai jau senai praktikuoja lygybę, ir susitękę žmogų gatvę viską atima, nepalieka nei cento. Tokia ir komunizmo lygybė: kas ką turi nieko netenka ir paverčiamas vergu, o kuria tinginiavo aprupinami darbu ir duona.

— A, tu bbburžų tar-nas, su tavim negali susišnekėt. Gud bai.

ŠIENAVIMAS JURU ŽOLĖS

Daugelyj vietų kur auga graži žolė jurų dugne ji šienaujama ir pradėta naudoti galvijams pašarui. Iki išrasta lengvesnis ir pigesnis budas darymui jodino ir potašo, tie chemikalai buvo spaudžiami iš tos žolės. Dabar tą žolę nušienauja, išdžiovina ir šeria gyvuliams kaip paprastą šieną, prie kito pašaro. Ji taip pat tinka ir mėslui.

Neseniai išrasta ir pradėta naudoti naujos rūšies mašina tokiam pojuriniam šienavimui. Ji pirmu kartu demonstruota Los Angeles (Kalifornijoje) užlausoje, kur ta žolė gausiai auga. Mašina paleidžiama veikti ant dugno, į žolę; nupjau-nama žolė pasikelia virš vandens ir ten ją sugriebia ir veža į kraštą.

Jurų dugno šienas, turintis jodino ir potašo, yra labai naudingas gyvuliams ir net naminiams paukščiams pašaras.

TMD. Centro Valdyba

K. S. Karpavičius — Pirmininkas
6820 Superior Ave. Cleveland, O.
M. Kasparaitis — Vice-Pirmininkas
1420 Howe Street, Racine, Wis.
V. Širvydas — Sekretorius
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
A. R. Strimaitis — Iždininkas
G. P. O. Box 127, New York City

Feen-a-mint

Liuosuotojas
Vidurių kurį
Kramtoma
kaip Gumą

KITO SKONIO NE-
JAUSIT TIK MĖTŲ

TMD. REIKALAI

Priežastys T. M. D. Laikino Apsnudimo
Ruošimės prie 1930 Metų Seimo

SUKRUSKIME!

“Dirvos” keliuose pastaruose numeruose buvo talpinta svarbūs straipsniai apie TMD. reikalus. Su džiaugsmu sveikinu rašėjus ir kviečiu daugiau prabilti apie mūsų užleistą kultūrinę apšvietos organizaciją, Tėvynės Mylėtojų Draugą. Rašykite, brangūs tėvynainiai, į organą “Dirvą” tankiau, rašykite ir kituose laikraščiuose, kad kas numeris “Dirvoj” būtų apkalbama įvairūs TMD. reikalai.

Patys budami šios organizacijos nariais prisipažystame sakome jog T. M. D. neveikia, vos gyvybė palai-ko. Taigi dabar jau laikas imtis darbo, veikimo, kalbėjimo žodžiu, rašyme ir įrodykime kas turėtų būti veikiamas, ką turim taisyti, ką priimti ar ką atmesti. Jauskimės kaip namie, viensiems kultūros darbe užteks darbo ir vietos. Kaip pradėsime siek tiek įsijudinti, veikti neims ilgai ir vėl tapsime stiprūs ir galingi kaip buvome kitados. Su-sitvarkę, imdamiesi už darbo lengvai galėsime baigti pradėtą didelį darbą — išleidimą trečio tomo “Pasaulio Istorijos”. To neužteks, ir nesunku bus išleisti daugumos pageidaujamos Pili-nos Lietuvos Istorijos.

Viskas yra galima, tik reikia noro ir pridėti darbo. Nėra to pasaulyje ko žmonės norėdami ir tiksliai siekdami negalėtų padaryti. Ir mums tėvynai-niams keletui šimtų susi-metų juokai būtų jei ką užsi-mojam negalėtume numo-ti. Reikia daugiau tikro pasiryžimo.

Priežastis TMD. Ap-silpnėjimo

Noriu suminėti svarbesnes priežastis dėl ko mūsų organizacija pradėjo silpnėti. Pamatinė ir pati didžiausia tai ta: mūsų pačių neveikslumas, buvusių ir esančių Centro Valdybos narių apsilėidimas. Prie tu dviejų dar reikia pridėti 1926 metų Lietuvos valdžios perversmą. Kuo rodos tas turėjo atsilipti į mūsų organizaciją, o vienok atsilie-pė. Mūsų organas “Dirva” stoji smurtininkų pusėje, o kuopos liko demokratijos pusėje. Taip dalykams susimetus sakau būtų stebuk-las jei organizacija būtų bujūjos.

Pakenkė organizacijai ir nešaukimas 1928 metų sei-mo, nes pirmininkas K. S. Karpavičius ruošėsi į Lie-tuvą, sekretorius V. Širvy-das vėl darbais prie “Vie-nybės” apskiroves darbas negalėjo veikti Draugijoje. Jei pirmininkas ir sekreto-rius būtų šaukę TMD. sei-mą Baltimorėj sykiu su S. L. A. seimu, ten būtų atsi-radę veikėjų kurie būtų ap-siėmę nors vieną vakarą sukviesti atstovus aptari-mui T.M.D. reikalų. Bet mūsų valdybos didžiosios galvos nujausdamos kad

seimą turint TMD. gali pa-krypti į kitą pusę, ne į tą į ką įsitikinę pirmininkas su sekretorium, todėl ne-prileido seimo laikyti. Kas praėjo nesugražinsi. Tu-rim rupintis dabartin ir at-eitim.

Apie bustintį Seimą

Šymet truputį lengvesnė atmosfera pasidarė nuo pereito Sandaros seimo, nes smurtininkų rėmėjai įsiti-no jog vieni yra bespėkiai, o ir demokratijos šalinin-kams sveikiau kaip tarpu-savyj nėra barnių, santai-kiai gyvena.

Nėra spėkos kuri galėtų sustabdyti šaukimą T.M.D. seimo 1930 metais. Seimas bus susauktas kaip SLA. ir Sandaros seimai. Tarpe tu-rės būti aprinkta du vaka-rai del TMD. seimo. Didu-ma naštos prisieis panešti Chicagiškei T.M.D. 22-rai kuopai. Tos kuopos tėvy-nainiai mielu noru manau sutiks viską priruosti kas reikia seimui, ir seimas bus vienas iš skaitlingiausių, nes iš Wisconsin valstijos dalyvaus penkios kuopos, o kur visa plati Šiaurinė A-merika?

Dabar kuopos turėtų prie seimo ruošti su naujais sumanymais ir stiprintis finansiskai.

TMD. Centro Sekretoriaus atbusk!

Laukia kuopos, laukia su nekantrumu iš mūsų Cen-tro Sekretoriaus bent kokių žinių apie TMD. stovį bei kas manoma veikti, bet nie-ko nesulaukia. Prie to, ne-būtų nuodėmė jei kuopoms būtų suteikta kokie nors patarimai, nurodymai, pa-raginimai imtis veikti. O dabar kuopos skundžiasi kad net į jų laiškus sekre-torius neatsako ir nepri-siūncia liudymų už mokes-tis. Ką bekalbėti apie kito-kius reikalus su sekreto-riumi?

Bet kuopos dar vis tikisi

iš sekretoriaus didesnio vei-kimo. Gal nors prieš seimą sekretorius atbus, parašys po vieną kitą laiškelį kuo-poms, ir gal pasirodys or-gane “Dirvoj” su savo su-manymais, paraginimais.

Davimas nariams naujų knygų

Kaip “Dirvoj” buvo pirm. Karpavičiaus minėta kad imti Tėvynės Mylėtojų Dr-jos nariams Vaidžanto vė-liausia išleista veikalą, “Dė-dės ir Dėdienės”, tai, nors nežinau kaip kiti nariai ma-no, aš mielu noru sutinku tą veikalą imti mūsų Drau-gijai. Nariai mokesčius mo-ka ne dykai, reikia atlygin-ti knygomis. Kadangi or-ganizacija šymet netvirta finansais pakaks minėto veikalų. Po seimui, nėra mažiausios abejonės jog T. M. D. sujus veikti ir yra vilties sustiprinti finansis-kai. Tada paimsime svar-besnius veikalus. Tuo sunk-mečiu maitinkimes ką gau-nam.

M. Kasparaitis.
TMD. Vice-Pirmininkas.

Vyrai ir moterys viršaus 50 metų amžiaus

Išrodo ir jaučiasi 20 metų jaunesniais įdėję žiedą jaunystės į sustingusius muskulus ir sąnarius.

Sustingimas: A, tai pasakyta pasaka apsiereikšiančio seno amžiaus. Nė vienas vyras ar moteris negali būti vikriais, jaunais ir energingais kuomet sąnariai sustingę ir muskulus pradeda skaudėti ir gelti nuo mažiausio jų ištempimo.

Bet nenusiminkit — jūs turite išbandyti ir patikrintą draugą, tai patikimąjį Pain-Expellerį su In-karo vaisbaženkliais. Išbandytas delto, kad šis galingas Linimen-tas yra naudojamas visam pasauly nuo 1867 metų. Patikrintas delto, kad niekuomet nesuvylė umai nepalengvindamas visokių skausmų, kaip tai Neuralgijos, Neuraičio, Reumatizmo, Galvos Skaudėjimo ir t. t.

Pain-Expelleris su Inkaru vaisbaženkliais tuojaus išima skaudė-jimą ir sustingimą iš girdžiančių sąnarių ir muskulų, kaip niekas kitas to nepadarys!

Nusipirkite bonką (tik 35c. ar 70c.) artimiausioj vaistinėje tuo-jaus, šandie, ir pirm atsigulimo panaudokite Pain-Expellerį sulig nurodymu. Rytmetį atsikelsite gatvi kad ir 10 mylių eiti — jūs juoksite net iš tokios minties, kad buk senstate. Aprg.—No. 90A

LONDONAS, Anglija

Spalių 31 d. įvyko Lietu-vių šv. Kazimiero parapi-jos bertaininis susirinki-mas. Nors tai galima saky-ti svarbus susirinkimas, ta-čiau žmonių prisirinko ne-daug. Dalyvavau ir aš no-rėdamas ką naujo patirti ir “Dirvos” skaitytojams parašyti. Dalyvavo ir kle-bonas Kun. K. Matulaitis. Iš atskaitų pasirodė kad praeitą bertainį kasoje pa-sidarė nedateklus, pragy-venta 4 svarai sterlingų. Visas parapijos kapitalas dabar yra virš 60 sv.

Apkalbėta ir ant toliaus mokėti metinę mokesť į Vokiečių ligoninę, 4 svarus sterlingų. Nekurie įrodinė-jo kad atsikime ligos Vo-kiečiai nenorį priimti jeigu nesi Vokietis, vienok nutar-ta dar ir ant toliaus prie Vokiečių laikytis.

Galop buvo biskis ir dis-kusijų. Mat, yra čia tokių moterų, ir yra moteriškų vyrelių, kurie bereikalingai duoda perdidelę laisvę sa-vo liežuviui, be faktų apkal-bėdami vienį kitus. Klebo-nas kalbėjo taikydamas ir aiškino kad nereikia kreip-ti į tai domės, jeigu per-daug visko klausysi nebus galima ir pasaulyje gyven-ti.

Beje, kalbėta kad reikia įsteigti dar vieną klubą su nuosava vieta. Na tai Lie-tuviai turėtų dvi sueigoms vietas. Vienas iš komiteto narių, rodydamas ranka sa-kė, čia išgriausim sieną ir padarysim duris, antrame klube busių įvairių gėrimų su užkandžiais. Iš to išeitų kad du klubai bus suvesti į vieną. Vienas iš dalyvių rašė vardus ir adresus no-rinčių prie klubo dėtis, o du ragino šaukdami rašy-tis, girdi, kuodaugiausia dėkites, nedapildę tam tik-ro skaičiaus narių klubo ne-gausim. Tą vakarą dau-guma prisirašė, tačiau ne visi.

Kalnavertis.

REIKALAUJAM
AGENTŲ
Platinimui “Dirvos”

“DIRVA” I LIETUVĄ, ARGENTINĄ, \$3
BRAZILIJĄ IR KITAS ŠALIS
Kainuoja metams tikrai
KANADOJE — \$2.50 Pusei metų pusė kainos.

JUSIŠKIA! Lietuvoje, Kanadoje, Brazilijoje, Argentinoje, Kuboje, Uragvajuje ir kitose pasaulio dalyse išsiblaškę laukia kad užrašytumet jiems “DIRVA”. Nepavydėkit ir jiems to malonumo koki turit patys skaitydami “Dirva” — DABAR laikas užrašyti, prasi-dedant ilgiems vakarams, taigi pasiskubinkit. Pinigus galit siųst ir paprastame laiške, tik nepamirškite prisiųsti savo ir jų antrašų.

“DIRVA” 6820 Superior Ave. Cleveland, O.

★ PRENUMERATOS KORTELE ★	
GERB. “DIRVOS” ADMINISTRACIJA	
Siunčiu \$..... kaipo mokesť prenumeratai už “Dirvą”	
ant metų laiko. Meldžiu siuntinėti šiuo adresu:	
Vardas	Adresas
Miestas	Užrašė
Adr.	

NADOS LIETUVIŲ
VIS

me pirmą numerį
os Lietuvos, išleis-
Spalio mėnesį. Tai
nesinis žurnalas, 18
formato kaip be-
velandė leidžiamas

slapių apima juos,
os, o 6 puslapių
r gana sumani
do kad rašytojas
i gabus toje lai-
but gabiausias k-
erikoje turime -
ei mes Ameriką
nei vieno savo in-

ime straipsnių
sako:
os Lietuvos pa-
viesumoniui tai li-
bo pradžia k-
rviuose", o tam
iki, parems juos
s ir Suv. Valsti-

Lietuvio" pa-
liberališkos de-
"leidėjai, bu-
is darbininkų
ai smerks dik-
rint iš kur ji
ešinės ar kai-
taturas kaip
ia kenčia dar-
todel "Kana-
visu omet
skaitytojams
žalingumą".
"K. L." pasi-
a darbininkų
agu kad jis
ikų", tuomi
larys Kana-
s darbinin-
tas parėmi-

sakosi "ne-
būmų žmo-
bukų nepa-
iš laikraščio
aktoriaus yra
anus, pilnai
vių kalbą ir
gabumų, tik
rbant ir ne-
ramos gali
gijos ir me-

mė nuo 1923
sumanymo
iką "Siurė",
pasirodė.
avimo darbo
užintaitis V.
kubynė ir
Kuris iš jų
s nepasako-
nerikos Lie-
idos talpinti
urdo, tai re-
kaitytojams
nomin.

ti tiek kad
išomos ma-
s, o ne kaip
uų raidžių

os" drau-
st., West,
anada.

rvos" skai-
tai "Kana-
asiunčiant
atą, \$1.25,
idejus to-

gausiai
juokų da-

linksminis
kit savi-

"Dirva".

Apsaka
iš
13-to
simtmčio

Kryžėivis

— K. S. Karpis —

Iš
Lietuvių
Krikščijimo
Dienų

(Tąsa iš pereito num.)

Didelė nuostaboj sutiko Ottonas ir abbė savo naują krikščionį. Nustebo, nu-
džiugo ir nusigando. Kas dabar bus, ko
jie imsis ir ką su juo daryti?

Klausinėjo jo apie kelionę ir patyri-
mus, ir Konradas apsakė kaip jam viskas
išrodė, tik užslėpė savo prietikį su Kristi-
na. Atidavė Ottonui atgabentus nuo Ru-
dolfo raštus.

Abbė Frederikas apie Akros gyvenim-
ą gerai žinojo, nes nebuvo metų laiko
kaip pats iš ten grįžęs, bet kalbėjo apie
krikščionių prakilumą, šventus siekius,
nežinodamas Konrado minčių. Ottonas
tuo tarpu galvojo ką toliau darys, žinoma,
kaslink Lietuvių, ir kaip Konradą tam pa-
naudojus. Du darbai dar jam reikėjo at-
likti: apvesdinti Katrę, kad Leopoldas ne-
tik nesimaišytų, bet ir suvaldytų kitus
kaimynus nuo puldinėjimo Lietuvių ir
prikalbinti Konradą būti vadu puolimams
ant jo pačių žemės. Tą reikia labai atsar-
giai apeiti, todėl abu su abbe ėmėsi darbo.

Abbė suprato ko reikės ir apsakė Ot-
tonui ką patyrė tarp Konrado ir Katrės
prieš jo iškeliaimą, patardamas tuoj pa-
kviesti Katrę į pilį.

Vaikščiojo Konradas nerimasties var-
ginimas, po tą pat gėlyną ir pievą kur su
Katre pavasario dienas leido. Jau gėlės
vienos buvo peržydėjusios, vėlybesnės dar
žydėjo; gluosnių lapai pametę žalumą —
matėsi jam liudna tuštuma, tuo tarpu pe-
galvą maišėsi Katrė ir Kristina. Senų
papratumų, tuose pačiuose takuose buda-
mas, labai geidė Katrę sueti. Ar dar ji
ji myli ar ne nežinojo, bet nebus prasižen-
gimo vėl pasimatyti.

Ir štai kas dėjos. Sėdėdamas po tuo
pat medžių paupyje, kur su Katre po la-
puotomis šakomis slėpdavosi, pajuto ka-
tai ateinant. Šlėmėjo nukritę lapai po at-
einančio kojų, bet jis nedrįso atsisukti.

— Konradai... — prabilo ji į tylus
balsas, — atėjau pas tave su linksma nau-
jiena...

Vaikinas nusigando, nes tai buvo ne
kas kitas kaip mūsų žinomas klastingas
abbė Frederikas.

Ko jam reikėjo? Tuojau pamatysim.
— Tavo mylimoji, Katrė, tuoj sugrįš
čionai... busit vėl linksmi, tu ir ji...
Pasiilgo ji tavęs...

Mat, abbė ir margrovo buvo sutarta
šitaip: eis iki paskutinių vylių, net žadė-
dami Katrę Konradui atiduoti, suklaidini-
ti ne tik ji, bet ir Katrę, kad savo tikslų
atsieklus, o kai ateis laikas Leopoldui, vis-
kas stosis kaip sutarta.

— Atleisi, Tėve, bet tarp manęs ir
Katrės nieko nebuvo kad tau reikėtų pri-
minti... — nustebes bet mandagiai atsakė
Konradas.

— Kas kitas žinotų kaip buvo jei ne
aš, ir jei nuo ko galtum slėpti tai tik ne
nuo manęs, todėl kalbėk atvirai, nes ir aš
atvirai su tavim kalbu... Aš viską žinau.

Dar niekad mūsų jaunas riteris ne-
buvo taip sumaišytas kaip dabar, abbės
prisimetimu jog žino jo paslaptis. Ko
jam reikia ir ko jis turi kištis į jo reika-
lus, jeigu kokie ir buvo...

— Tu ilgiesi jos, aš žinau, ir neuži-
gink man apie savo meilę prie jos, tik buk
atviras ir aš tau galėsiu pagelbėti... —
kalbėjo vienuolis, glostydamas jo galvą:—
Aš viską mačiau, viską žinau... Mačiau
judu čia po šiuo medžių meilaujantis, ma-
čiau judviejų atsisveikinimus, mačiau kaip
ji tave atlankė tavo kambaryje po turniro,
girdėjau ką kalbėjot, ir mačiau ją ašaro-
se pasirūyusią kada į Palestiną iškeliavai...
Gerai kad ir paskubinai grįžti, nes ji
nabagė baigia nusikankinti... Su-
raminsi ją.

— Bet, Tėve, tai tuščia kalba, nes ji
suzieduota su Leopoldu ir aš privalau ją

tik gerbti kaipio svetimo businčią žmoną.

— Nekalbėtum taip jei žinotum kaip
ji tavęs ilgis ir geidžia, kaip ji nekenčia
Leopoldo, ir kaip dar gali išeiti, jeigu pa-
sitarnausi Bažnyčiai kaip nuolaidus jos
sunus!

— Ji pati man apie savo meilę pasa-
kė, bet viskas baigiasi su jos susižiedavi-
mu su Leopoldu. Gryžau čia ne pas ją
bet prašyti margrovo duoti man naudin-
gesnį užsiėmimą negu ten Palestinoj galė-
jau rasti. Pats, Tėve, žinai kas ten de-
dasi, doram krikščioniui ten vietos nėra.

Abbė Frederikas galėjo kalbėti apie
Palestinos krikščionis garbingai ir smer-
kiančiai, kur kaip reikėjo, ir kadangi da-
bar ruošė Seirį į naują žygį tai kalbėjo
jam pritardamas apie rytų krikščionių
nepadurumus.

— Prakilnus iš tavęs jaunikaitis ir
vertas Sutvėrtojo akyse krikščionis už tai
kad apleidai Palestiną, pamatęs anų že-
mus darbus. Tenai jie sugedę ir sutižę
ir sulauks Dievo bausmės už savo nedory-
bes. Tavo pasitraukimas iš tenai rodo ta-
vo pašaukimą prie didesnių darbų Dievo
garbei. Tikiu kad geras margrovas pa-
ves tau tokias pareigas atlikti kad tapsi
garsiausias visų krikščionių tarpe. Kas-
link Katrės, ji laikinai buvo išvažiavusi
savo pilį, rytoj grįžta. Atleisi už jos pri-
minimą, bet sakau tau tą ką iš jos žinau.
nes ji nuo manęs nieko neslepia. Vardan
jos tyros meilės prie tavęs neprivalai ir
tū man užsiginti...

— Tėve, kas buvo praeityje nekalba
už dabartį; jos meilė prie manęs dabar gal
virs neapikanta, nes aš nesu jos vertas...

— Niekus kalbi, Konradai, jei nebu-
tum vertas ir ji tavęs nemylėtų nekalbė-
čiau tau tuščiai... Viskas ką aš sakau
yra šventa tiesa. Ji čia rytoj tavęs lauks.

Ir abbė nuėjo savo keliais.

Seirys gi liko su užnuodinta širdžia:
vėl jo krutinė bangavo, išbudinta audra
del Katrės. Bandė ją išvyti iš minčių pri-
simindamas Kristing, bet negalėjo. Jis
randasi toj vietoj kurioje pažino meilę tos
kuri palengvino jo nelaimę, padarė iš jo
kitokį žmogų, ar gali snausti širdis ir min-
tytis neprisiminę to ką čia pergyveno?...

Klastingi Spąstai

Vos galėjo praleisti naktį ir sulaukti
ryto, taip nekantraudamas Seirys laukė
valandos pasimatyti su Katre. Ji jau bu-
vo grįžus, bet nežinojo kam taip greit bu-
vo Brandenburgo parkviesta. Tik pily-
je netyčia nugirdo Konrado vardą, ir ap-
ėmė nesuvaldomas geismas ji matyti. Bėg-
tų ji į jo kambarį, bėgtų visur įjėškoti, bet
tą negalima daryti, ir turėjo, slėpdama
savo nerimastį, laukti progos kada išsmuks
iš vidaus ir bėgs į paupį — kur jis jos vi-
sados laukdamo.

Kaip dabar drebėjo dvi širdys ir kas
jų mintyse darėsi kada artinosi susitikimo
valanda gali suprasti tik tie kurie tokias
valandas pergyveno.

Vienas po kito, atsirado abudu po tuo
pat gluosnių paupyje, ir susijė. Kon-
radas jai gražiai nusilenkė.

— Konradai, sugrįžai tu pas mane,
nuramint mane... — ašarodama Katrė
puolėsi prie jo norėdama kad intų į glėbį
ir priglaustų, pabučiuotų.

— Sugrįžau, bet nesitikėjau jau tavęs
čia daugiau...

— Nelaukiau ir aš tavęs, bet netikė-
tai išgirdau tavo vardą ir sudrebėjo mano
širdis; viskas kas iki to dėjos buvo už-
miršta, mintys liko tuščios, tik tave pa-
matyt geidžiau, o tu toks šaltas prie ma-
nės...

— Katriute, aš privalau gerbti her-
cogo sužadėtinę. — atsakė jis, o ji neži-
nojo kad jam prie jos būti tokiam šaltam

gelbėjo jo prietikis su Kristina Akroje.
Kažin kaip būtų elgęsis jei visu laiku bu-
tų buvęs apvienėjęs ir nešiojęs širdyje ją
taip kaip paliko...

— Užmiršk hercogą, mylimasis, dar
aš nesu jo žmona, ir galiu nebūti... Jo
čia nėra; dėdės išvengsim nepatėmyti, o
abbė viską žino, mudviem užjaučia, ir at-
leis mums...

Ir mergaitė švelniai prisiviliojo jį ir
prispaudus prie jo privertė pabučiuoti
ją. Suspaudė ją glėbyje ir kuomet bučia-
vo jam vaizdinosi kad jaučia prie savo lu-
pų lūpas Kristinos, kuri jį vogtinai bučia-

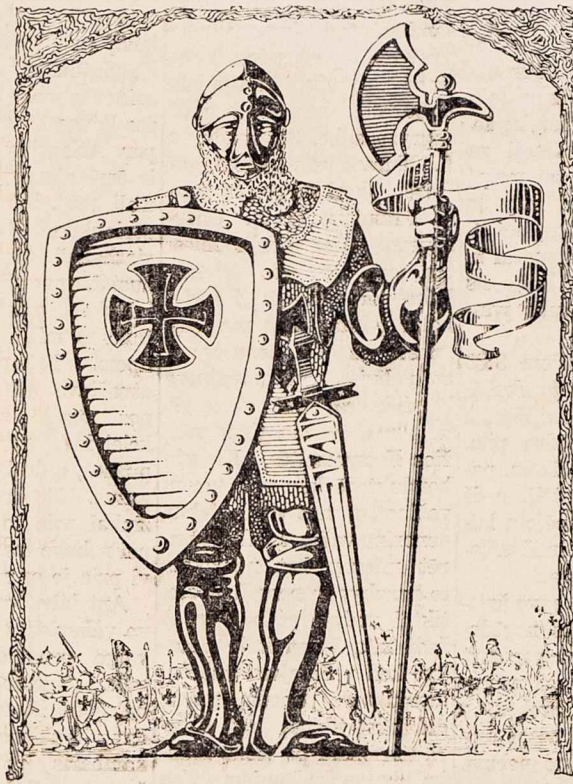
vo — taip jam viskas maišėsi ir Kristina
tokiais protarpiais atgryždavo į jo min-
tis.

— Laiminga aš vėl su tavim... —
atsiduso Katrė, ir spaudėsi, glaudėsi prie
jo kaip kudikėlis prie savo motinos užta-
rėjos, kurios ilgai nematytų.

Jis dar ką norėjo atsakyti į jos išve-
džiojimus, bet pamatė ateinant abbę, kurs
pasislėpęs ištolo į juos tėjimo.

— Malonu prisiminti praeitas dienas,
kurias čia praleidot, vaikeliai? — pra-
šnekino priėjęs abbė.

(Bus daugiau)

KRYŽEIVIS

KNYGA skubomis spausdinama, ir nepajusit kaip prabėgs laikas
ir bus pervėlu patalpinti jūsų vardą tarp kitų prenumeratorių. Ži-
nome gerai kad jūs knygos norėsite, ir jeigu ne dabar tai po jos iš-
spausdinimo užsisakysite. Taigi, padarykit sau tą garbę kad ir jūsų
vardas būtų knygoje kaipio jos leidėju, kaip jau darėte per kelis pra-
eitais metus, ir daugumoje "Dirvos" išleistų knygų liko jūsų vardas
ant ilgų laikų.

PRISIDĖKIT prie "KRYŽEIVIO" leidėju, kaip padarėt prie išei-
dimo kitų žingeidžių istoriškų apysakų. Siųskit savo prenume-
ratas už "Kryžėivį" dabar, nes knyga visu greitumu spausdinama
ir neužilgo gausite ją — ir gausit daug anksčiau negu apysaka pereis
per "Dirvą". "Kryžėivis" bus taip pat didelė apysaka kaip buvo
kitos, kuriomis buvot patenkinti. Ši knyga bus apie **350 puslapių**, ir
vėl atiduodama už tą pačią mažą mokestį — tik **\$1.00**. Kurie no-
rėsit kietuose viršeliuose siųskit iškalno **\$1.50**.

Tik \$1

Apdaryta \$1.50

UŽSIRAŠYKIT "Kryžėivį" patys sau, prisiųsdami \$1 (arba \$1.50
už apdarytą), ir neužmirškite saviškių Lietuvoje ir kitose pasaulio
dalyse gyvenančių. Jie mėgsta skaityti tokias knygas ir bus jums
amžinai dėkingi. Jiems knygos dar brangesnės, nes mažai jų gauna.
Užsakymus galite siųst sykiu su "Dirvos" prenumerata, tik pažymėkit
kiek už ką siunčiama, ir visada pridėkit savo aiškų adresą. Gali iš-
sirašyt "Kryžėivį" ir šiaip kas nori, kad ir nėra "Dirvos" skaitytojais.

"DIRVA"

6620 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

"Kryžėivio"

PRENUMERATORIAI

Prenumeratos už "Kry-
žėivį" tik plaukia ir plau-
kia. Tas parodo kad mūsų
Lietuviai dar mėgsta skai-
tymą ir geras knygas. Vis
nauji ir nauji vardai ateina
su pinigais už "Kryžėivį" ir
už kitas knygas. Štai vėl
pluoštas naujų prenumera-
torių:

D. Turskis, iš Philadel-
phia, Pa., rašo: Nors kry-
žėivius prisiminus širdį
skauda kiek jie žalos Lie-
tuviams pridarę, bet kada
tuo vardu aprašoma Lietu-
vis narsuolis tai aš noriu
įsigyti knygą "Kryžėivis",
apdarytą, už ką siunčiu
\$1.50 ir dar \$2 už "Žmoni-
jos Istoriją".

K. Povilaitis, iš Toronto,
Kanada, rašo: Prisiunčiu
\$1, už kurį prašau užpre-
numeruoti man knygą "Kry-
žėivis". Lauksiu nekantrau-
damas knygos išeinant.

Pranas Pilinka, iš Vail,
N. J., rašo: Siunčiu \$2.50,
iš jų \$1 už "Kryžėivį", \$1
už "Dirvą" pusei metų, ir
50c už "Vienuolyno Slap-
tybės". Kaip tik "Kryžėivis"
bus gatavas prašau kuo-
greičiausia prisiųsti. Aš
nesu sveikas jau trečias
metas ir turiu laiko skaity-
mui.

Kazė Sadauskienė, vietinė,
rašo: Prašau prirašyti
ir mane prie "Kryžėivio"
naujokų, už įstojimą mano
vyras užmokės dolari. Aš
labai mėgstu skaityti kny-
gas, ypač "Dirvos" leidžia-
mas.

Juozas Virbickas iš Pitts-
burgh, Pa., rašo: Siunčiu
\$1.50, malonėkit užprenu-
meruoti "Kryžėivį", nes no-
riu savo žmonelei Kalėdų
dovaną suteikti.

Jonas V. Kiaušas iš Pitts-
burgh, Pa., rašo: Siunčiu
\$1.50 už apdarytą knygą
"Kryžėivis", kuomet bus
gatava malonėkit prisiųsti.

K. Griepelis iš So. Su-
perior, Wis., rašo: Prašau
prisiųsti man knygą "Kry-
žėivis" kai bus gatava; čia
įdedu \$1.

P. Baranauskas, iš Ham-
tramck, Mich., rašo: Siun-
čiu \$3.50, iš jų \$2 už "Dir-
vą" ir \$1.50 už "Kryžėivį".
Dar nei vienos "Dirvos"
leistos knygos nepraleidau
neužsiprenumeraves.

Zuzana Rakauskienė, vie-
tinė, atsilankius užsimokė-
jo už "Kryžėivį" \$1 ir sako:
Prizadėjau nusiųst knygą
pasiskaityt savo draugei į
Detroitą kaip tik gausiu.

Nevėluokit, prisiųskit sa-
vo vardus patalpinti į kny-
gą, nes vistiek norėsit kny-
gą turėti tai verčiau lai jo-
je telpa jūsų vardas atmin-
čiai kad ir jūs prisidėjot
prie "Kryžėivio" išleidimo.
KAS DAUGIAU?

Tel. CHerry 2370

P. J. KERSIS

baigia Teisių Mokyklą Cumber-
land Universiteto, darbuoją su
Teisių Ofisu advokatu
Anderson & Marriott
308 Engineers Bldg.
kur su visais teisių reikalais
Lietuviai, Slavai, Lenkai, ir
Rusai draugai kreipdamiesi tu-
rės teisingą patarimą.

IŠ LIETUVOS

LIETUVOS NAUJOS VY- RIAUSYBĖS NUSISTA- TYMAS TAS PATS

Dauguma manė kad su-
sidarius naujam ministerių
kabinetai gali pakrypti vi-
sas Lietuvos vairs į kitą
pusę. Lietuvos radio Rug-
sėjo 30 d. pranešė kad apie
pasikeitimą vyriausybės nē-
ra ko ir manyti. Viskas
bus po senovei, Gruodžio 17
idejos nepasikeis ir jokių
partijų žmonių į valdžią ne-
kvies.

Žinoma, toks pranešimas
kai kam padarė blogą upą
ir partiniai rėksniai nusto-
jo vilties iš pestynių val-
gyti duoną. Apie seimo su-
darymą nieko neminėta ir
jo laukti dar anksti.

Kaip Lietuvoje taip ir A-
merikoje gyvenantieji Lie-
tuviai spelioja ministerių
kabineto pasikeitimo prie-
žastį. Prof. Voldemaro ka-
bineto svyravimas buvo pa-
tėmytas ir pradžioje, nes
jis turi kitokią nusistatymą
negu Prezidentas Smetona.
Voldemaras yra aštrus, ne-
nusileidžiantis, tautininkas
progresivistas. Smetona gi
tautininkas su palankumu
krikščionybėi.

Reikia pastebėti kad Vol-
demaro atsitraukimas iš
valdžios palieka didelę
spragą, kurią sunku bus
užkimšti. Voldemaras bu-
vo gabiausias Vilniaus gy-
nėjas. Savo mokslingumu
ir iškalbingumu jis stebino
net Tautų Sąjungą. Vol-
demaras buvo griežtai nu-
sistatęs nenusilenkti kleri-
kalizmui. Smetona kitų pa-
žiūrų ir gal greičiau sutik-
tų bendradarbiauti su krik-
ščionimis. Todel krikščio-
nys džiausiasi kad Volde-
maras pasitraukė iš val-
džios.

Dabar tautininkų partija
dalina į dvi šakas, Volde-
mariečių ir Smetoninių.
Smetoninių pusėje yra daug
daugiau. P. Kr-lis.

Pasikorė iš Apmaudo

Rokiškis. — Spalių 8 d.
Kateles statomam name ra-
do pasikorusį jauną vaiki-
ną, Adolfą Stasiuną. Sau-

žudystės priežastis skurdas
ir silpna sveikata. Pasku-
tiniam laike jis gyveno pas
savo seserį, kuri jį varyda-
vo išpažinties. Jis sakėsi
nenorįs tankiai vaikščioti
išpažinties. Del to su sese-
re susipyko. P. Kriukelis.

NUBAUDĖ REDAK- TORIŲ

Eltos pranešimu, Kauno
karo komendanto nutarimu
"Tautos Kelio" redaktorius
Algirdas Sliesoraitis už vi-
suomenę skurstančių žinių
skelbimą išsiųstas 6 mėne-
siams iš Kauno į Biržus.

Valstybės izdas geras

Kauno miesto valdybai
ministerių kabinetas nuta-
rė duoti 400,000 litų pasko-
los trims metams už 6 nuo-
šimtį palukanų. Paskola
bus naudota Vytauto pros-
pektui sutvarkyti ir van-
dientiekių reikalams. "L.A."

PIRKŲ DR. VINCO KU- DIRKOS NAMĄ

Vyriausybė nusistatė nu-
pirkti Naumiestyje namelį
kuriam numirė Dr. Vin-
cas Kudirka. Namelis da-
bar labai apkeistas. Jame
esanti dešrų parduotuvė.

Vyriausybė žada namelį
paversti Vinco Kudirkos
muziejum ir tam reikalui
paskyrė pinigų. Prie na-
melio yra plotas žemės, o
greta — nusavinta cerkvės
žemė, todėl prie namelio
galima busi padaryti skvė-
rą. "L.A."

SMULKIOS ŽINIOS

Kaune porą savaitių tę-
sėsi Lietuvos-Vokietijos tie-
šio ginio kroviniams vežti
susisiekimo devinta konfe-
rencija. Vokiečių delega-
cija pasinaudodama proga
susipažino su Kaunu.

Nuteistam Pral. Olšaus-
kui dar bus iškelta byla už
Ustjanauskienės vaiko pra-
žudymą. Kaip girdėti, val-
stybės gynėjas padavė taip-
gi atsisaukimą del perlen-
davo Olšausko nubaudimo.
"L. K."

ZMOGŽUDYSTĖS LIETUVOS KAIMUOSE

(TASA NUO 1-MO PUSL.)

"O kas tas 'aš noriu'?"
Šių dienų mūsų gyvenimo
sąlygosė tas 'aš noriu' yra
viskas: ir tėvų turtas, ir
valstybės izdas, ir garbės
troškimas ir politinis idealas,
ir tt. ir tt. Visais šiais
ir kitais atvejais, jeigu tik
nebus padaryta taip kaip
'aš noriu' tai viskas kas
tam priešinasi turi žuti, ne-
žiurint ar tam reikėtų pa-
aukoti vieno ar keliolikos
žmonių gyvybę arba net ir
viso krašto reikalai. Ir ka-
da matai kaip plačiai ši gy-
vuliško egoizmo taisyklė
yra paplitus po Lietuvą tai
darosi šurpu širdyje ir
tamsu akyse. Sodžius ir
visuomeninio gyvenimo vir-
šūnės išpažysta tą pačią sa-
vo elgesio taisyklę ir tas
pačias priemones vartoja.
Sodžius čia daugiausia vir-
šūnėmis paseka, nuo jų ap-
sikrečia.

"Baisi žmogžudystė Ku-
cinų šeimynoj visoje mūsų
spaudoje buvo paminėta
trumpu pranešimu. Vadi-
nasi, ir čia, gyvosios visuo-
menės minties viršūnėse šis
baisus prietikiš praėjo lyg
nebutų buvęs. Ir šis įvykis,
kaip ir daugelis kitų pana-
šių žmogžudysčių, nesukė-
lė didesnio susirupinimo
tuo kas darosi mūsų so-
džiuje, kurios priežastys
tas skaitlingas žmogžudys-
tes išaukia. Mat čia nėra
'sensacijos', o nesant sen-
sacijos nebus nei biznio.

"Kas kita, sakysime, la-
šinių byla. Kas kita pralo-
to Olšausko byla. Čia yra
geras partijinis biznis. Ir,
matyti, tokio partijinio biz-
nio vardan tuo pat metu
kai sodžius gyvena atsipa-
laidavusios budeliškos sti-
chijos gadynę, 'pažangioji'
spauda garsina šukius: tie-
siog nerti virvę, pakarti be
teismo! Ir kada šiuos bu-
deliškus 'pažangios' spau-
dos šukius palygini su vyk-
stančiomis sodžiuose žmog-
žudystėmis tai, rodos, ne-
tenka ilgai jieskoti tų žu-
dynių priežasčių. Nes jau
jei Kaune šukis 'ne į teis-
mą vesti, bet tiesiog nerti
virvę' ir negali čia pat pa-
sireikšti del to kad tiek tei-
smas, tiek teisiamasis nuo
tokių budelių yra stropiai
policijos saugojama, tai pa-
sieks sodžių tas šauksmas
tų varžtų neaučia. Ir ta-
da jau tikrai vyksta žudy-
mas be teismo.

"Šitokie pažangių 'Liet-
vinių' šukiai rodo kiek daug
budeliškos nuotaikos yra
mūsų 'pažangiosios' švie-
suomenės tarpe. Iš kitos
pusės, nekludomai ir ais-
tringai skleidžiami sodžiuose
tie šukiai verčia sodžiaus
žmonių gyvenimą baisiu
pragaru. Panašus kaip 'L.
Žinių' paleisti šukiai turbūt
ne vieną bet daugelį so-
džiaus gyventojų be jokių
teismo yra nuvarę į kapus.

"Laikas tat rimtai susi-
rupinti, laikas pagalvoti ar
galima zaisti tomis morali-
nėmis vertybėmis, be kurių
nėra ir negali būti tikros
gyvenimo pažangos."

SALAI

Šis miestelis randasi Ro-
kiškio apskrityje, 21 kilo-
metras į pietus nuo Rokiš-
kio miesto. Miestelis stovi
ant salos dideliame ežere,
tik iš vakarų pusės galima
be vandenio įvažiuoti. Vi-
sa sala užima apie 30 hek-
tarų žemės. Dirbamos že-
mės nedaug, didžiausią da-
lį užima sodai ir trobėsiai.

Čia randasi medinė baž-
nyčia, kuri buvo pastatyta
dar baudžiaivos laikuose.
Per karą Vokiečiai šovi-
niais buvo bažnyčią aparde.
Dabar atitaisyta.

Randasi puikus dvaro
trobėsiai, kurie prigulėjo
grafui Prezdeckui. Tuose
rumuose dabar randasi kle-
bonija ir Mergaičių Ukio ir
Ruošos mokykla.

Pačiame miestelyje ran-
dasi tik viena bendrovės
krautuvė. Gyventojų turi
įskaitant ir kursistes, porą
šimtų.

Vieta yra bene gražiaus-
ia visoje Lietuvoje, tą pri-
pažino net senovės didžiū-
nai. J. Milaknis, kuris mi-
rė 1906 metuose turėdamas
121 metus amžiaus, pasa-
kojo buk senovės Salai va-
dinosi "Šventužiuole", o ežė-
rą vadindavę "Algirdis".

Senovės Lietuvių laikuose
ant salos buvę mišlini-
ki ir seni aržuolai, po kurių
priedanga vaidilos ir vaidi-
lutes kurendavę amžiną ug-
nį. Ežeras buvęs turtingas
ramais, o prie pat ežero
kranto augęs mišliniškas
miškas, kuriame veisėsi vil-
kai, lokiai ir kiti žvėrys.
Dabar giria randasi tik ko-
kie trys kilometrai nuo Sa-
lų. Miškas turi keletą de-
setų ketvirtinių mylių ir
vadinasi "Skapagiris". Vo-
kiečiai iš šio miško išvežė
medegos vertės apie 20 mi-
lijonų markių. Dabar ir
ten vilkai veisiasi ir iš ten
jų paplusta net po visn Lie-
tuvą.

Saloje buvo Algirdo ru-
mai, kuriuose jis apsistoda-
vo medžioklės laike. Į Ta-
raldžių pusę yra žymė per
ežerą kad senovėje buta pi-
limo. Tas pilimas vadinda-
davos "Martakis". Tą ke-
lią per ežerą įsakius pada-
ryti pirmoji Algirdo žmo-
na, Vitebskietė Marė. Prie
Tarabildžių kaimo prie pat
ežero randasi kalnas, kurį
vadina "Raganų kalnas".
Baudžiaivos dar laikuose jį
vadino "Jadvygos kalnas".
Mat, eina padavimai kad
apsivedęs Jogaila su Lenkų
karalaite Jadvyga ant šio
kalno praleidęs pirmasias
"medaus dienas". Kada jau
išdygo krikščionybė, su lai-
ku dvasiškija viską pakeitė.
Kalnas virto "Raganų ka-
nu", net ant jo buvo sude-
ginta 120 "raganų". Pas-
kutinės ant šio kalno buvo
sudegintos dvi seserys Mul-
vinaitės iš Tarabildžių. Jų
giminės dar tebėra gyvi.
"Raganų" deginime daly-
vavę kunigai ir svietiškoji
vyresnybė.

Kodel Salų apielinkėj bu-
vo daug "raganų", žinant
aplinkybes nesunku įspėti.
Salų dvarponis buvo sužvė-
rėjęs, savo baudžiauninkus
mainydavo ant šunų. Kiek-
vieną naktį turėdavo ateiti
pas jį dvi jaunos mergai-

tės, kurias ponas gėdinda-
vo. Tebėra dar ir dabar tos
liepos į kurias įkeldavo
baudžiauninkus, o ponas
šaudydavo juos gegutės
vietoje. Mišių klausydavęs
ant arklio sėdėdamas.

1905 metais J. Milaknis
iš Salų buvo parsigabėjęs
lovį į kurį guldydavę "nusi-
kaltusius" darbininkus. Lo-
vyje buvo išpjaustyta kry-
žėliai ir ruoželiai. Kryželių
buvo 87, o ruoželių 431.
Kryželiai reiškė kad tame
lovyje toks skaičius žmonių
nukankinta mirtinai, o ruo-
želiai, kad tiek dar išlipo
iš lovio gyvi. Todel tokioj
padėtyje budami žmonės
nešė baidą našta, o ypač
moterys, kurios ir sirgo his-
terija. Kvaila dvasiškija
jas įtarė raganomis ir de-
gindavo kaip tokią.

1885 metais ežere prigė-
ręs kunigas su Švenčiausiu.
Dabar kožną metų ežere
prigeria po žmogų, ir tam-
sunėliai sako jog reikalin-
ga nuskendęs Švenčiausis
pagarbinti.

Petras Kriukelis.

K. E. YOCHUS

Duokit išvalyt ir išprosynt se-
nus rubus ir išrodys kaip nauji
Pasinaudokit mūsų žema kaina:

Vyrams

Siutas išvalyt ir išprosynt \$1.40
Kelnės išvalyt ir išprosynt 50c
Siutas išprosynt 45c
Kelnės išprosynt 20c

Moterims

Koatas išvalyt ir išprosynt 1.50
Šilkinė dresė išvalyt ir
išprosynt 1.50

Rudeniniai Siutai

Taipgi kurie ruošiatės įsigyti
Naują Siutą pasinaudokit mūsų
žemomis kainomis. Niekad dar
aip pigiai nebuvo siuvama!

1276 Addison Rd.

Telefonai: Penn. 2107
Namy Penn. 2715J

Kanados Naujienos

TORONTO, ONT.

MILŽINIŠKA SUMA UŽ DEGTINĘ

Toronto, Ont. — Lapkri-
čio 2 d. suėjo du metai nuo
to kai Ontario provincija
kontroliuoja svaiginančių
gėrimų pardavinimą ir 2 me-
tai ir 5 mėnesiai kaip val-
džia pati pardavinėja tuos
gėrimus.

Sulyg išleisto raporto už
šiuos metus, svečiai iš Su-
vienytų Valstijų praleido
Ontario provincijoje per vi-
są laiką nuo Birželio 1, 1927
metų, \$121,529,250 ant svaig-
inamų gėrimų.

Toje skaitlinėje neįeina
dar suma kurią valdžia ga-
vo už pardavinimą leidimų
svaigalams pirkti, už ku-
riuos šį metų surinkus per-
virš \$1,000,000.

Iš alkoholiškų gėrimų
per tuos puseitvius metų
valdžia uždirbo gryno pel-
no \$19,637,608.

Prie tos kontrolės ir par-
lavimo dirba apie 1,200
žmonių, užlaikoma 123 par-
duotuvės, 7 distiliarnės, 33
bavorai ir 51 vyno dirbyk-
los.

NOVA SKOTIJA "SU- ŠLAPO"

Halifax. — Po 10 metų
prohibicijos periodo, Nova
Skotija, Kanados provinci-
ja, visuotinu balsavimu žy-
mia dauguma balsų prohi-
biciją atmetė ir priėmė val-
džios kontroliuojamą alko-
holinių gėrimų sistemą, pa-
našiai kaip turi Ontario..

Dešimts metų atgal pro-
hibicija gavo 57,000 balsų
daugiau, o dabar 36,000 bal-
sų daugiau už jos panaiki-
nimą.

Kanados ribose dabar li-
ko tik Prince Edwardo sa-
la kurioje prohibicija gy-
vuoja, kitos aštuonios pro-
vincijos grąžino svaiginan-
čius gėrimus.

Lakunai atsirado. Aštuo-
ni Anglai lakunai kurie iš-
skrido dviem orlaiviais į to-
limą šiaurę jieskoti sunkiai
prieinamų vario kasyklų, ir
per aštuonias savaites skai-
tyti žuvusiais, atsirado gy-
vi pačioj šiauriausioj Ka-
nados dalyj.

For COLDS, COUGHS
Sore throat, muscular
rheumatic aches & pains
AT ALL DRUGGISTS

A. S. BARTKUS

Vienintelis Clevelande Lietuvis Artistas
Fotografas

FOTOGRAFUOJAM VISOKIAS GRUPES
VESTUVIŲ, SEIMYNŲ IR KITOKIAS.

Jaunavedžiai kurie duos mums nutraukti
vestuvių paveikslus gaus vieną didelį puikų
spalvotą paveikslą dovaną nuo tuzi-
no paprastai traukiamų fotografijų.

Kainos dabar pas mus žymiai mažintos.
Mūsų darbas garantuojamas. Taipgi pa-
darome puikius rūmus visokiems paveik-
slams ir padidiname arba sumažiname fo-
tografijas visokių kitų traukimų.

1197 E. 79th St. Cleveland

"Studija su dviem parodos langais"
— Telefonas Randolph 3535 —

Žmonijos Istorija

Didelė knyga

620 Puslapių

\$2.00

"ŽMONIJOS ISTORIJA" yra tai Darbo žmogui skaityti istoriškas apra-
šymas visų istoriškų nuotikių kokie tik ant žemės dėjosi ir yra užrekor-
duoti. Parašyta labai lengva, suprantama kalba, kasdieniniais žodžiais,
taip kad skaitai lyg kokią pasaką, nereikia laužyt galvos kad suprasti.

"ŽMONIJOS ISTORIJA" yra labai gausiai paveiksluota; knyga didelė —
net 620 puslapių. Svarbiausia gi kad yra tvirtuose audimo viršeluose —
be viršelių visai nėra — ir kaina tokia menkutė kad nei vienas Lietuvis ne-
gali aplenkti nepadovanojęs sau tokios puikios knygos.

"ŽMONIJOS ISTORIJA" leista prenumeratos keliu trys metai atgal. Tie
kurie tada ją užsirašė užmokėjo už jos išleidimą, taigi jums visiems kurie
dar neturite liko proga ją taip pigiai įsigyti. Tai yra knyga kuriai pa-
našios niekas tarp Lietuvių neišleis per kitą desėtką metų.

"Žmonijos Istorijos" tikra kaina yra \$4.00. Bet dabar atiduodame ją
už \$2.00 (apdaryta), ir mes apmokėsime persiuntimą į kur tik kas norės.

Įdėkit į laišką \$2.00 popierinį arba išpirkit pašte money orderį už \$2.00,
laiške ir ant voko užrašykite savo aiškų vardą ir adresą ir knygos vardą, o
už keleto dienų knyga jau bus jūsų namuose.

"DIRVA"

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

Prospect 2420.
THE F. W. ZIMMERMAN CO.
GENERALIŠKI PERKRAUSTYTOJAI
Perkraustome visokias mašinas, bankines sėpas ir kitus
sunkius daiktus. Rakandus supakuojam ir išsiunčiam.
3400 St. Clair Ave. Cleveland, O.

**NEW! VISIT NIAGARA FALLS, CANADA and
the East via C & B Line Palatial Steamers**
Whether traveling by train or auto, enjoy an all night's ride on beautiful
Lake Erie. C & B Line Steamers are magnificent floating hotels with large com-
fortable staterooms, excellent dining room service and courteous attendants.
Music and Dancing on the great ship "SEANDBEE".
Autoists, save a day C & B Line way. Avoid miles and miles of congested roadway.
Cleveland and Buffalo Division Cleveland and P. Stanley, Can., Div.
Each way, every night, leaving at 9:00 Daily service, leaving Cleveland, 12:00 mid-
p.m., arriving 7:30 a.m. (E. S. T.) night, arriving Port Stanley, 6:30 a.m.,
May 1st to November 15th. June 21st to September 7th.
Connections at Buffalo and Port Stanley for Canadian and Eastern points.
New Low! \$4.50 one way — CLEVELAND to BUFFALO — \$8.50 rd. trip
Fares \$5.00 one way — CLEVELAND to PT. STANLEY — \$5.00 rd. trip
Autos Carried \$4.50 and up
Write for details on all express tours to Montreal, Quebec and the
Saguenay, also for the new C & B Line Triangle Tour
THE CLEVELAND AND BUFFALO TRANSIT COMPANY
East 9th Street Pier Cleveland, Ohio

